

INTRODUCERE

Reforma legislativă realizată la nivelul Uniunii Europene prin intrarea în vigoare, pe data de 25 mai 2018, în special, a Regulamentului General pentru Protecția Datelor Personale și a Directivei (UE) 2016/680, a marcat o nouă eră cu standarde la cel mai înalt nivel în domeniul protecției datelor cu caracter personal, adaptate societății digitalizate contemporane.

Amplitudinea și complexitatea acestei reforme au determinat o poziție de avangardă a Uniunii Europene în acest domeniu, transformând-o într-un reper pe plan internațional în asigurarea unei adevărate respectări a drepturilor persoanelor fizice.

Acest moment a fost urmat de etapa adoptării, în plan național, la nivelul fiecărui stat membru, a legislației naționale aplicabile, concretizată în Legea nr. 129/2018, Legea nr. 190/2018, Legea nr. 363/2018 și Legea nr. 284/2018, în concordanță cu noile reglementări europene.

Prezenta culegere își propune să pună la dispoziția practicienilor și celor interesați actele normative aplicabile în domeniul protecției datelor personale, actualizate cu ultimele evoluții legislative de la nivel național.

Sperăm ca această lucrare să constituie un instrument util în activitatea specifică, în considerarea faptului că are în componență atât principalele reglementări internaționale cu impact în domeniu, alături de cele mai relevante acte normative europene, cât și legislația națională adoptată în materia protecției datelor până în prezent, inclusiv deciziile emise de Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.

Pentru a oferi o panoramă cât mai cuprinzătoare a implicațiilor transversale ale regulilor de protecția datelor celor interesați, culegerea conține și Recomandări de consultare ale documentelor relevante adoptate de Comitetul European pentru Protecția Datelor, alături de Recomandări din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Declarația universală a drepturilor omului¹

(extras – art. 12)

PREAMBUL

Considerând că recunoașterea demnității inerente tuturor membrilor familiei umane și a drepturilor lor egale și inalienabile constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume,

Considerând că ignorarea și disprețuirea drepturilor omului au dus la acte de barbarie care revoltă conștiința omenirii și că făurirea unei lumi în care ființele umane se vor bucura de libertatea cuvântului și a convingerilor și vor fi eliberate de teamă și mizerie a fost proclamată drept cea mai înaltă aspirație a oamenilor,

Considerând că este esențial ca drepturile omului să fie ocrotite de autoritatea legii pentru ca omul să nu fie silit să recurgă, ca soluție extremă, la revolta împotriva tiraniei și asupririi,

Considerând că este esențial a se încuraja dezvoltarea relațiilor prietenești între națiuni,

Considerând că în Cartă popoarele Organizației Națiunilor Unite au proclamat din nou credința lor în drepturile fundamentale ale omului, în demnitatea și în valoarea persoanei umane, drepturi egale pentru bărbați și femei și că au hotărât să favorizeze progresul social și îmbunătățirea condițiilor de viață în cadrul unei libertăți mai mari,

Considerând că statele membre s-au angajat să promoveze în colaborare cu Organizația Națiunilor Unite respectul universal și efectiv față de drepturile omului și libertățile fundamentale, precum și respectarea lor universală și efectivă,

Considerând că o concepție comună despre aceste drepturi și libertăți este de cea mai mare importanță pentru realizarea deplină a acestui angajament,

ADUNAREA GENERALĂ proclamă

Prezenta declarație universală a drepturilor omului, ca ideal comun spre care trebuie să tindă toate popoarele și toate națiunile, pentru ca toate persoanele și toate organele societății să se străduiască, având această declarație permanent în minte, ca prin învățatură și educație să dezvolte respectul pentru aceste drepturi și libertăți și să asigure prin măsuri progresive de ordin național și internațional, recunoașterea și aplicarea lor universală și efectivă, atât în sânul popoarelor statelor membre, cât și al celor din teritoriile aflate sub jurisdicția lor.

Art. 12

Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri.

---

¹ Adoptată la 10 decembrie 1948, de Adunarea Generală a O.N.U., publicată în Broșura din 10 decembrie 1948.

Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice²

(extras – art. 17)

PREAMBUL

Statele părți la prezentul pact,

considerând că, în conformitate cu principiile enunțate în Carta Națiunilor Unite, recunoașterea demnității inerente tuturor membrilor familiei umane și a drepturilor lor egale și inalienabile constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume,

recunoscând că aceste drepturi decurg din demnitatea inerentă persoanei umane,

recunoscând că, în conformitate cu Declarația universală a drepturilor omului, idealul ființei umane libere,

bucurându-se de libertățile civile și politice și eliberată de teamă și de mizerie, nu poate fi realizat decât dacă se creează condiții care permit fiecăruia să se bucure de drepturile sale civile și politice, ca și de drepturile sale economice, sociale și culturale,

considerând că, potrivit Cartei Națiunilor Unite, statele au obligația de a promova respectarea universală și efectivă a drepturilor și libertăților omului,

luând în considerare faptul că individul are îndatoriri față de semenii săi și față de colectivitatea căreia îi aparține și este dator a se strădui să promoveze și să respecte drepturile recunoscute în prezentul pact,

au convenit asupra următoarelor articole:

Art. 17

1. Nimeni nu va putea fi supus vreunor imixțiuni arbitrare sau ilegale în viața particulară, în familia, domiciliul sau corespondența sa, nici la atingeri ilegale aduse onoarei și reputației sale.

2. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixțiuni sau atingeri.

---

² Adoptat la 16 decembrie 1966 de Adunarea Generală a O.N.U., ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, publicat în Buletinul Oficial nr. 146 din 20 noiembrie 1974.

Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale³ (extras – art. 8)

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei, luând în considerare Declarația Universală a Drepturilor Omului, proclamată de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948,

considerând că această declarație urmărește să asigure recunoașterea și aplicarea universală și efectivă a drepturilor pe care ea le enunță,

considerând că scopul Consiliului Europei este acela de a realiza o uniune mai strânsă între membrii săi și că unul dintre mijloacele pentru a atinge acest scop este apărarea și dezvoltarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

reafirmând atașamentul lor profund față de aceste libertăți fundamentale care constituie temelia însăși a justiției și a păcii în lume și a căror menținere se bazează în mod esențial, pe de o parte, pe un regim politic cu adevărat democratic, iar pe de altă parte, pe o concepție comună și un respect comun al drepturilor omului din care acestea decurg, hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminența a dreptului, să ia primele măsuri menite să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală,

Afirmând că înaltelor părți contractante le revine responsabilitatea primară, conform principiului subsidiarității, de a garanta respectarea drepturilor și libertăților definite în prezenta Convenție și protocoalele la aceasta și că, în acest sens, acestea beneficiază de o marjă de apreciere, sub controlul Curții Europene a Drepturilor Omului instituite prin prezenta Convenție

au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 8

Dreptul la respectarea vieții private și de familie

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranță publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

---

³ Adoptată la 4 noiembrie 1950 la Roma de Consiliul Europei.

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene⁴ **(extras – art. 16)**

Maiestatea Sa Regele Belgienilor, Președintele Republicii Federale Germania, Președintele Republicii Franceze, Președintele Republicii Italiene, Alteța Sa Regală Marea Ducesă de Luxemburg, Maiestatea Sa Regina Țărilor De Jos

Deciși să pună bazele unei uniuni tot mai strânse între națiunile europene,

Deciși să asigure, printr-o acțiune comună, progresul economic și social al statelor lor prin eliminarea barierelor care divizează Europa,

Stabilind drept scop esențial al eforturilor lor ameliorarea constantă a condițiilor de viață și de muncă a națiunilor lor,

Recunoscând că eliminarea obstacolelor existente presupune o acțiune concertată în vederea garantării stabilității în expansiune, a echilibrului în schimburi și a loialității în concurență,

Dornici să consolideze unitatea economiilor lor și să asigure dezvoltarea armonioasă a acestora prin reducerea decalajelor între anumite regiuni și a întârzierii în cazul regiunilor defavorizate,

Dornici să contribuie, printr-o politică comercială comună, la înlăturarea progresivă a restricțiilor privind schimburile internaționale,

Dorind să confirme solidaritatea care leagă Europa de țările de peste mări și să asigure dezvoltarea prosperității acestora în conformitate cu principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite,

Deciși să consolideze apărarea păcii și a libertății prin constituirea acestui ansamblu de resurse și făcând apel la celelalte națiuni ale Europei care împărtășesc același ideal să-și unească eforturile,

Hotărâți să promoveze dezvoltarea celui mai ridicat nivel de cunoștințe pentru popoarele lor prin extinderea accesului la educație și prin actualizarea permanentă a cunoștințelor,

Au desemnat, în acest scop, drept plenipotențieri care, după ce au făcut schimb de depline puteri, găsite în bună și cuvenită formă, convin cu privire la următoarele dispoziții:

Articolul 16 (ex-articolul 286 TCE)

(1) Orice persoană are dreptul la protecția datelor cu caracter personal care o privesc.

(2) Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, stabilesc normele privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile

---

⁴ Intrat în vigoare la 1.12.2009 și publicat în Jurnalul Oficial C 326/47 din 26.10.2012 (versiune consolidată).

Uniunii, precum și de către statele membre în exercitarea activităților care fac parte din domeniul de aplicare a dreptului Uniunii, precum și normele privind libera circulație a acestor date. Respectarea acestor norme face obiectul controlului unor autorități independente.

Normele adoptate în temeiul prezentului articol nu aduc atingere normelor specifice prevăzute la articolul 39 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene⁵

(extras – art. 7-8, 51-52)

TITLUL II

LIBERTĂȚILE

Articolul 7

Respectarea vieții private și de familie

Orice persoană are dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a secretului comunicațiilor.

Articolul 8

Protecția datelor cu caracter personal

(1) Orice persoană are dreptul la protecția datelor cu caracter personal care o privesc.

(2) Asemenea date trebuie tratate în mod corect, în scopurile precizate și pe baza consimțământului persoanei interesate sau în temeiul unui alt motiv legitim prevăzut de lege. Orice persoană are dreptul de acces la datele colectate care o privesc, precum și dreptul de a obține rectificarea acestora.

(3) Respectarea acestor norme se supune controlului unei autorități independente.

TITLUL VII

DISPOZITII GENERALE CARE REGLEMENTEAZĂ

INTERPRETAREA ȘI APLICAREA CARTEI

Articolul 51

Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentei carte se adresează instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, cu respectarea principiului subsidiarității, precum și statelor membre numai în cazul în care acestea pun în aplicare dreptul Uniunii. Prin urmare, acestea respectă drepturile și principiile și promovează aplicarea lor în conformitate cu atribuțiile pe care le au în acest sens și cu respectarea limitelor competențelor conferite Uniunii de tratate.

(2) Prezenta carte nu extinde domeniul de aplicare a dreptului Uniunii în afara competențelor Uniunii, nu creează nici o competență sau sarcină nouă pentru Uniune și nu modifică competențele și sarcinile stabilite de tratate.

Articolul 52

Întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor

(1) Orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților recunoscute prin prezenta carte trebuie să fie prevăzută de lege și să respecte substanța acestor drepturi și libertăți.

---

⁵ Proclamată inițial la 7 decembrie 2000 de Parlamentul European, Consiliu și Comisia Europeană, versiune consolidată publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C326/392 din 26.10.2012.

Prin respectarea principiului proporționalității, pot fi impuse restrângeri numai în cazul în care acestea sunt necesare și numai dacă răspund efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniune sau necesității protejării drepturilor și libertăților celorlalți.

(2) Drepturile recunoscute prin prezenta carte care fac obiectul unor dispoziții prevăzute de tratate se exercită în condițiile și cu respectarea limitelor stabilite de acestea.

(3) În măsura în care prezenta carte conține drepturi ce corespund unor drepturi garantate prin Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, înțelesul și întinderea lor sunt aceleași ca și cele prevăzute de convenția menționată. Această dispoziție nu împiedică dreptul Uniunii să confere o protecție mai largă.

(4) În măsura în care prezenta carte recunoaște drepturi fundamentale, așa cum rezultă acestea din tradițiile constituționale comune statelor membre, aceste drepturi sunt interpretate în conformitate cu tradițiile menționate.

(5) Dispozițiile prezentei carte care conțin principii pot fi puse în aplicare prin acte legislative și de punere în aplicare adoptate de instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii, precum și prin acte ale statelor membre în cazurile în care acestea pun în aplicare dreptul Uniunii, în exercitarea competențelor lor respective. Invocarea lor în fața instanței judecătorești se admite numai în scopul interpretării și controlului legalității unor astfel de acte.

(6) Legislațiile și practicile naționale trebuie să fie luate în considerare pe deplin, după cum se precizează în prezenta carte.

(7) Instanțele judecătorești ale Uniunii și ale statelor membre țin seama de explicațiile redactate în vederea orientării interpretării prezentei carte.

Convenția⁶ Consiliului Europei pentru protejarea persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981 (Convenția 108)⁷

PREAMBUL

Statele membre ale Consiliului Europei, semnatare ale prezentei Convenții, considerând că scopul Consiliului Europei este de a realiza o uniune mai strânsă între membrii săi, respectând în mod special preeminența dreptului, precum și drepturile și libertățile fundamentale ale omului;

considerând că este de dorit de a extinde protecția drepturilor și a libertăților fundamentale ale fiecăruia, în special a dreptului respectării vieții private, luând în considerație intensificarea procesului de circulație transfrontalieră a datelor cu caracter personal, care constituie obiectul prelucrării automatizate;

reafirmând, în același timp, angajamentul Părților în favoarea libertății informației fără a ține cont de frontiere;

recunoscând necesitatea concilierii valorilor fundamentale ale respectării vieții private și ale circulației libere a informației între popoare, au convenit asupra următoarelor:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Articolul 1

Obiectul și scopul

Scopul prezentei Convenții este de a garanta, pe teritoriul fiecărei Părți, tuturor persoanelor fizice indiferent de naționalitate sau reședință, respectarea drepturilor și libertăților lor fundamentale, și în mod special a dreptului la viața privată, în legătură cu prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (protecția datelor).

Articolul 2

Definițiile

În scopul prezentei Convenții:

a. „date cu caracter personal” înseamnă orice informație referitoare la o persoană fizică, identificată sau identificabilă („persoana respectivă”);

---

⁶ Convenție ratificată de România prin Legea nr. 682/2001 privind ratificarea Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 21 decembrie 2001.

⁷ Modificată prin Protocolul de amendare încheiat la Strasbourg, deschis spre semnare pe data de 10 octombrie 2018, semnat de România pe data de 26 iunie 2020 și ratificat prin Legea nr. 290/2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1171 din 10 decembrie 2021.

b. „fișier automatizat” înseamnă orice ansamblu de informații, care constituie obiectul unei prelucrări automatizate;

c. „prelucrarea automatizată” include operațiunile consecutive efectuate în întregime sau parțial cu ajutorul procedurilor automatizate: înregistrarea datelor, supunerea acestor date operațiilor logice și/sau aritmetice, modificarea lor, nimicirea (ștergerea), extragerea sau difuzarea lor;

d. „administratorul fișierului” este persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, organizație sau oricare alt organ competent, conform legislației naționale, pentru a decide finalitatea fișierului prelucrat, tipuri de date cu caracter personal care trebuie înregistrate și operațiunile cărora pot fi supuse.

Articolul 3

Domeniul de aplicare

1. Părțile se obligă să aplice prezenta Convenție la fișiere automatizate de date cu caracter personal și la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal în sectoarele public și privat.

2. Orice stat poate, din momentul semnării ori depozitării instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare, aderare sau din orice alt moment ulterior, să aducă la cunoștință printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei:

a. că el nu va aplica prezenta Convenție la unele categorii de fișiere automatizate de date cu caracter personal, a căror listă va fi depusă. Cu toate acestea el nu trebuie să includă în această listă tipurile de fișiere automatizate supuse dispozițiilor de protecție a datelor conform dreptului intern. Prin urmare, el va trebui să completeze această listă printr-o nouă declarație atunci când categoriile suplimentare de fișiere automatizate de date cu caracter personal vor fi supuse regimului de protecție a datelor conform dreptului intern;

b. că el va aplica prezenta Convenție și pentru informațiile aferente grupurilor de persoane, asociațiilor, fundațiilor, societăților, corporațiilor sau altor organizații care întrunesc direct sau indirect persoane, indiferent dacă aceste organizații posedă ori nu personalitate juridică;

c. că el va aplica prezenta Convenție și pentru fișierele de date cu caracter personal, care nu constituie obiectul de prelucrare automatizată.

3. Orice stat care a extins domeniul de aplicare a prezentei Convenții prin oricare declarație vizată în alineatul 2 (b) sau (c) ale acestui articol, poate să indice în această declarație că extinderile nu se vor aplica decât pentru unele categorii de fișiere de date cu caracter personal, lista cărora va fi depusă.

4. Orice Parte care, conform declarației prevăzute în alineatul 2 (a) al acestui articol, a exclus unele categorii de fișiere automatizate de date cu caracter personal, nu poate cere aplicarea prezentei Convenții pentru aceste categorii de fișiere unei Părți care nu le-a exclus.

5. De asemenea, o Parte, care n-a recurs la una din extinderile prevăzute de alineatele 2 (b) și (c) ale acestui articol, nu poate aplica prezenta Convenție asupra acestor puncte în ceea ce privește altă Parte care a recurs la astfel de extinderi.

6. Cât privește statul care a formulat declarațiile prevăzute de alineatul 2 al prezentului articol, ele vor intra în acțiune în momentul intrării în vigoare a Convenției, dacă acest stat le-a făcut din momentul semnării sau depozitării instrumentului de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare sau trei luni mai târziu din momentul primirii lor de către Secretarul General al Consiliului Europei, dacă ele (declarațiile) au fost formulate ulterior. Aceste declarații vor putea fi retrase în întregime sau parțial printr-o notificare adresată Secretarului General al Consiliului Europei. Astfel de retrageri intră în vigoare după trei luni din momentul primirii notificării.

CAPITOLUL II

Principiile de bază pentru protecția datelor

Articolul 4

Angajamentele Părților

1. Fiecare Parte adoptă în legea internă măsurile necesare asigurării funcționării principiilor de bază pentru protecția datelor enumerate în prezentul capitol.

2. Aceste măsuri trebuie să fie adoptate cel târziu în momentul intrării în vigoare a prezentei Convenții în privința acelei Părți.

Articolul 5

Caracteristica datelor

Datele cu caracter personal care constituie obiectul prelucrării automatizate sunt:

- a. obținute și prelucrate în mod corect și legal;
- b. înregistrate pentru scopuri determinate și legitime și nu pot fi utilizate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri;
- c. adecvate, pertinente și nonexcesive scopurilor pentru care au fost înregistrate;
- d. exacte și dacă este necesar, actualizate;
- e. păstrate sub o formă ce permite identificarea persoanelor respective pentru un termen nu mai mare decât cel necesar scopurilor pentru care au fost înregistrate datele.

Articolul 6

Categoriile particulare de date

Datele cu caracter personal referitoare la originea rasială, opiniile politice, convingerile religioase și alte convingeri, cât și datele cu caracter personal referitoare la sănătate sau la viața sexuală pot fi prelucrate în mod automat numai dacă dreptul intern prevede garanțiile necesare. Aceste prevederi se referă și la datele cu caracter personal privind condamnările penale.

Articolul 7

Securitatea datelor

Trebuie să fie luate măsuri corespunzătoare de securitate pentru protejarea datelor cu caracter personal înregistrate în fișierele automatizate de date contra distrugerii accidentale sau neautorizate, sau pierderii accidentale cât și contra accesului, modificării sau difuzării neautorizate.